

Sygn.akt III AUa 1188/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący : SSA Marek Szymanowski

Sędziowie : SA Dorota Elżbieta Zarzecka

: SO del. Piotr Prusinowski (spr.)

Protokolant : Edyta Katarzyna Radziwońska

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 r. w Białymstoku

sprawy z wniosku J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o prawo do renty socjalnej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 22 października 2012 r. sygn. akt IV U 359/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1188/12

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 23 stycznia 2012r. odmówił J. B. prawa do renty socjalnej.

Powyższą decyzję zaskarżyła J. B. wskazując, iż choruje na wiele chorób, w tym łuszczycę, w związku z którą od 16. roku życia leczy się. Podnosiła, iż problemy zdrowotne uniemożliwiają jej wykonywanie jakiegokolwiek pracy fizycznej, a brak wykształcenia nie daje możliwości znalezienia pracy umysłowej. Z uwagi na to wniosła o zmianę decyzji i przyznanie jej prawa do renty socjalnej.

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 22 października 2012 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawczyni prawo do renty socjalnej od dnia 01.12.2011r. do 24.05.2013 r. Rozpoznając sprawę Sąd I instancji ustalił, że urodzona (...)r. wnioskodawczyni choruje na łuszczycę, w związku z czym od 16. roku życia jest leczona i pozostaje pod opieką poradni dermatologicznej. Z uwagi na łuszczycowe zapalenie stawów pozostaje także pod opieką poradni reumatologicznej. Przeszła też zakażenie borelią burgdorferi i mycoplasma. Decyzją z dnia 20 października 2008 r. przyznano jej prawo do renty socjalnej, którą pobierała do dnia 30 listopada 2011 r. Podczas kontrolnego badania w 2012 r. J. B. nie została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy, z uwagi na co zaskarżoną w sprawie decyzją ZUS odmówił jej prawa do renty socjalnej.

Rozpoznając sprawę Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy: reumatologa i dermatologa. Biegły reumatolog rozpoznał u wnioskodawczyni młodzieńcze zapalenie stawów, łuszczycę, przebytą boreliozę, astygmatyzm nadwzroczny oka prawego i niedowidzenie oka lewego i stwierdził, że wnioskodawczyni nie jest całkowicie niezdolna do pracy. Rozpoznając te same schorzenia biegły dermatolog orzekł jednak, że J. B. jest osobą nadal, po dniu 30 listopada 2011 r., całkowicie niezdolną do pracy, a niezdolność ma charakter okresowy - do dnia 24 maja 2013 r. Sąd Okręgowy zauważył, że pozwany składał zastrzeżenia do opinii dermatologa, w wyniku czego Sąd dopuścił dowód z pisemnej opinii uzupełniającej biegłego dermatologa, który podtrzymał swoje stanowisko odnośnie całkowitej niezdolności do pracy.

Sąd I instancji uznał, że obie opinie, mimo iż pozornie są sprzeczne, w pełni zasługują na wiarę. Wskazał, iż mimo tego, że biegły reumatolog nie uznał schorzeń, którymi dotknięta jest wnioskodawczyni za wystarczające do uznania, iż jest całkowicie niezdolna do pracy, to zauważył, że wnioskodawczyni jest już leczona drugim preparatem biologicznym, co praktycznie wyczerpuje dalsze możliwości lecznicze. Uwypuklił, iż biegły dermatolog zwrócił uwagę na specyfikę schorzeń i powiązanie z czynnikami psychologicznymi. Stąd też wnioskodawczyni w ocenie biegłego dermatologa jest nadal całkowicie niezdolną do pracy. Sąd Okręgowy ocenił też zdolność do wykonywania pracy przez wnioskodawczynię pod kątem poziomu wykształcenia, wieku i predyspozycji psychofizycznych oraz pod kątem przebiegu choroby w związku z czym uznał, iż zaskarżona decyzja podlega zmianie z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Apelację od wyroku wniósł organ rentowy, zaskarżając go w całości.

Wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów postępowania cywilnego - art. 233 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia wszystkich zebranych w sprawie dowodów, a w szczególności zaniechanie przeprowadzenia dowodu poprzez powołanie nowego zespołu biegłych pomimo złożenia przez stronę pozwaną uzasadnionych zastrzeżeń sporządzonych przez Przewodniczącą Komisji Lekarskiej ZUS do opinii lekarza biegłego sądowego z dnia 15.09.2012 r. Podniósł też naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. przepisu art. 4 ustawy z dnia 27.06.2003 r. o rencie socjalnej poprzez uznanie, że ubezpieczona jest nadal całkowicie niezdolna do pracy od 01.12.2011 r. do 24.05.2013 r. w sytuacji gdy całość dowodów zgromadzonych w sprawie w ocenie skarżącego wskazuje na brak całkowitej niezdolności do pracy, zgodnie ze stanowiskiem Przewodniczącej Komisji Lekarskiej ZUS Oddział w O.. W uzasadnieniu apelacji skarżący odniósł się do stanu zdrowia wnioskodawczyni i zakwestionował możliwość oparcia orzeczenia o ocenę rokowania o stanie zdrowia na przyszłość. Zakwestionował w związku z tym oddalenie przez Sąd I instancji wniosku dowodowego o przeprowadzenie kolejnego dowodu z opinii biegłego.

Z uwagi na powyższe organ rentowy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Odnośnie do zarzutu naruszenia prawa procesowego należy wskazać, że Sąd Okręgowy w Olsztynie na rozprawie w dniu 22 października 2012 r. oddalił wniosek ZUS o dopuszczenie dowodu z opinii nowego zespołu biegłych. Obecny na sali rozpraw pełnomocnik organu rentowego nie zwrócił Sądowi uwagi na uchybienia przepisom postępowania w trybie art. 162 k.p.c. Oznacza to, że Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania. W tych okolicznościach nieprzeprowadzenie przez Sąd pierwszej instancji dowodu z opinii nowego zespołu biegłych nie może prowadzić do reformacji zaskarżonego wyroku.

Pozostając w tym nurcie rozważań, należy podkreślić, że prawdzie kwestionując opinię organu rentowego domagał się przeprowadzenia kolejnego dowodu z opinii biegłego, jednak jak słusznie stwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lutego 2003 r., sygn. V CKN 1622/00, LEX nr 141384, Sąd rozpatrujący sprawę nie jest obowiązany dopuszczać kolejnych dowodów z opinii biegłych tylko dlatego, że złożona opinia jest dla strony niekorzystna. Potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony z dotychczas złożonej opinii. W podobnym tonie Sąd Najwyższy wypowiedział się też w wyrokach z dnia 16 września 2009r., sygn. I UK

102/09, LEX nr 537027 i z dnia 15 lutego 1974r., sygn. II CR 817/73, LEX nr 7404, w których wskazał, iż Sąd rozpatrujący sprawę ma obowiązek dopuszczenia dowodu z dalszych biegłych lub z opinii instytutu tylko wtedy, gdy zachodzi tego potrzeba, a więc wówczas gdy opinia złożona już do sprawy zawiera istotne braki, względnie też nie wyjaśnia istotnych okoliczności. W rozpatrywanej sprawie również w ocenie Sądu Apelacyjnego opinia sporządzona przez biegłą dermatolog, uzupełniona ustosunkowaniem się biegłej do zgłaszanych zarzutów nie zawiera braków, a została sporządzona rzetelnie, ze znajomością rozpatrywanych kwestii przez specjalistę zajmującą się od wielu lat schorzeniami, na które cierpi J. B.. Zatem pomimo wskazania w opinii uzupełniającej (k. 40), iż w wyniku leczenia uzyskano przejściową poprawę kliniczną to całokształt opinii w zestawieniu z całokształtem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w przekonujący sposób wskazuje na trafność rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Z uwagi na to w ocenie Sądu Apelacyjnego nie można było uznać zastrzeżeń skarżącego za zasadne, a należało uznając, że sporządzona w sprawie opinia biegłego dermatologa i jej uzupełnienie w należyty sposób wyjaśniają sporne w sprawie kwestie i nie potrzebują uzupełniania ani powoływania dodatkowych biegłych. W związku z tym oddalenie wnioskowanego dowodu o przeprowadzenie kolejnego dowodu z opinii biegłego nie powodowało przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów ani w żaden inny sposób nie naruszało prawa procesowego.

W dostępnym stanie dowodowym Sąd Okręgowy dokonał prawidłowej i wszechstronnej oceny materiału dowodowego pod kątem prawa wnioskodawczyni do renty socjalnej przyznawanej na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. 2003 nr 135, poz. 1268 ze zm.). Jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy warunki przyznania prawa do renty socjalnej zostały wskazane w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej, zgodnie z którym renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Z przepisu ustępu 2 ww. artykułu wynika, że osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje renta socjalna stała jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała lub renta socjalna okresowa jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

W przedmiotowej sprawie do wydania rozstrzygnięcia potrzebne były wiadomości specjalne, zatem Sąd I instancji zasadnie przeprowadził dowód z opinii biegłych, w wyniku czego biegły dermatolog uznał, że z powodu łuszczycy wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy w okresie od 30.11.2011 r. do 24.05.2013 r. (opinia k. 19). Wbrew zarzutom podnoszonym w apelacji w kwestionowanej opinii biegła nie oceniła stanu zdrowia wnioskodawczyni na przyszłość, ale podała racjonalne i przekonujące powody przemawiające za uznaniem badanej za całkowicie niezdolną do pracy w chwili obecnej. Są nimi konieczność pomocy osób trzecich w codziennych czynnościach życiowych i leczniczych, jak np. konieczność aplikacji maści na chorobowo zmienione obszary skóry. Wnioskodawczyni miewa też kłopoty z poruszaniem się. Podnoszona przez skarżącego ocena na przyszłość odnosi się jedynie do zdobywanych przez wnioskodawczynię kwalifikacji zawodowych i sugestii kierowanych do organu rentowego odnośnie lepszego wspierania dotkniętych schorzeniami osób. Stanowczo jednak należy stwierdzić, iż opinia jest jasna i czytelna, bezpośrednio odnosi się do obecnej możliwości wykonywania pracy przez wnioskodawczynię i również w ocenie Sądu Apelacyjnego Sąd I instancji zasadnie przyjął ją za podstawę swego rozstrzygnięcia.

W złożonej apelacji skarżący podnosił również, iż Sąd pierwszej instancji niewszachstronnie rozważył zebrany w sprawie materiał dowodowy. Ten zarzut Sąd Apelacyjny również uznał za niezasadny, ponieważ Sąd pierwszej instancji należycie rozważył cały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy – w tym również zastrzeżenia Przewodniczącego Komisji Lekarskiej ZUS składane do opinii i odniósł go do przesłanek, od spełnienia których zależy przyznanie renty socjalnej.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji co do konieczności przyznania wnioskodawczyni prawa do renty socjalnej i na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł jak w wyroku.